

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

С Т А Н О В И Щ Е

От: *Проф. д-р Свободка Генчева Класова*
Научна специалност: Маркетинг (Ценова политика)
УНСС, Катедра „Маркетинг и стратегическо планиране“

Относно: *конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в Университета за национално и световно стопанство по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност “Планиране”. Конкурсът е обнародван в “Държавен вестник” брой 60 от 29.07.2022 г.*

Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Маркетинг и стратегическо планиране“, факултет „Управление и администрация“ на УНСС съгласно Решение на Академичния съвет № 5 / 01.06.2022 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 2391 / 28.09.2022 г. на Заместник-ректора по научно-изследователска дейност и международно сътрудничество на УНСС.

Кратка информация за кандидатите в конкурса

В конкурса за професор, обявен в ДВ, бр.60 от 29.07.2022 г., участва единствен кандидат - доц. д-р Християн Анастасов Танушев, роден на 13 август 1958 г.

През 1982 г. доц. д-р Християн Танушев придобива ОКС „Магистър“ по научна специалност “Управление и планиране“, а от 1988 г. е доктор по икономика по същата специалност в УНСС. В периода 2001 г. - 2002 г. продължава обучението си чрез участие в семинари и курсове по управленски проблеми в Университет "Джорджтаун" Вашингтон (САЩ), в Залцбург (Австрия) и в Москва (Руска федерация).

През 2005 г. кандидатът за професор получава академичната длъжност “доцент” по научна специалност “Планиране“ в катедра „Маркетинг и стратегическо планиране“ в УНСС. От тогава той изпълнява следните управленски длъжности: директор на Институт за икономическа политика (2007 г. - 2012 г.); заместник-декан по международното сътрудничество на факултет „Управление и администрация“ (2010г. - 2015г.); заместник-декан по научно-изследователската дейност на факултет „Управление и администрация“ (2018 г. - 2019 г.).

В трудовата дейност на доц. Танушев впечатлява ролята на Председател на Комисията по ценните книжа и фондовите борси (1996г. -1997 г.) и икономически директор на "МБАЛ – Университетска национална кардиологична болница" – ЕАД (която той изпълнява в рамките на 7 години (2007 г. - 2014 г.). Работи също като главен експерт, директор, различни

организации и търговски дружества в сферата на здравеопазването и финансите, инвестиционното посредничество, финансовите и застрахователни услуги.

Безспорният практически опит в съчетание с теоретичните познания на доц. Християн Танушев представляват солидна основа и предпоставка за успешната му преподавателска и изследователска дейност. С не по-малко значение е свободното ниво на владеене на английски и руски езици, както и техническите му компетентности при работа с Microsoft Windows и Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint).

Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Изпълнение на количествените изисквания

Кандидатът в конкурса изпълнява всички Национални минимални изисквания за заемане на академична длъжност „професор“ съгласно ЗРАСРБ (чл. 26) и Правилника за приложението му (чл. 1а., ал. 1) - придобита научна и образователна степен „доктор“; заема длъжността „доцент“ в УНСС от 2005 г.; публикувал е монография, представена като основен хабилизационен труд, както и други оригинални научно изследователски трудове. По групи изисквания от А, Б, В, Г, Д и Е при минимален праг 550 точки доц. Танушев има 980 точки.

Той отговаря и на допълнителните изисквания за УНСС съгласно ЗРАСРБ (чл. 26, ал. 5) и Правилника за приложението му (чл. 1а., ал. 2-3), отнасящи се до учебната и научно изследователската дейност - при минимален брой точки 520 доц. д-р Танушев има 1819 точки.

Общият брой точки 2 799 (две хиляди седемстотин деветдесет и девет) надвишава значително минималните национални изисквания и допълнителните изисквания на УНСС за длъжността „професор“.

Изпълнение на качествените изисквания

Представената карта за изпълнение на качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС показва, че доц. д-р Християн Танушев има редица постижения в тази посока. Той е утвърден изследовател с приноси в националното и международното развитие на знанието. За това свидетелстват многобройните му изяви и участия. Някои от тях са: редакция на научни издания, съответстващи на научното направление на конкурса; ръководство на експертни групи; оценителна правоспособност в различни области; ръководство и консултантска дейност в други организации; гостуване като специалист в университети в чужбина. За общественото признание в практиката на професионалните постижения на кандидата се съди по избора му на редица ръководни длъжности - председател на Комисията по ценните книжа и фондовите борси, София; директор на дирекция "Бюджет" на Националната здравноосигурителна каса", София; икономически директор на МБАЛ - Национална кардиологична болница, София. Експертното му консултантско и изследователско участие в дейността им определя значителния му принос към работата на държавни институции, международни и стопански организации.

Доц. д-р Християн Танушев е лектор с категоричен принос в преподавателското, учебното и педагогическото развитие. Водил е учебни курсове в университети в Испания (Мадрид), Холандия (Девентер), Италия (Рим), Португалия (Лисабон), Латвия (Рига), Кипър (Никозия). Автор е на 26 учебни програми (4 на английски език и 22 на български език). Интензивно е участието му като лектор при обучението на служители, застрахователни брокери, изпълнителни директори и управители на болнични заведения. Професионалните му и научни интереси са основно в сферата на изследвания по темата на обявения конкурс, по които са и разработените от него учебни курсове и програми, както и публикациите – монографии, книги, учебници, статии и доклади. Доц. Танушев е иноватор в развитието на ефективна учебна среда. Той използва активно казуси от практиката и ги обсъжда със студентите съвместно с представители на бизнеса. Подчертан е интересът на студентите към избираемите дисциплини, водени от него.

Доц. д-р Християн Танушев съдейства за развитието на добрите управленски практики в УНСС чрез заеманите от него ръководни длъжности и чрез участието му в реализацията на университетски договори. По негова инициатива бе подписано споразумение между УНСС и Университета за приложни науки "Саксион", Холандия за съвместна бакалавърска програма по "Маркетинг".

Изпълнението на качествените критерии за заемане длъжността „професор“ показва високото ниво на академична компетентност на кандидата, чиито постижения допринасят за утвърждаване авторитета на УНСС и на катедра „Маркетинг и стратегическо планиране“.

Съгласно решение на Съвета по хабилитация на УНСС кандидатурата на доц. д-р Християн Танушев отговаря на количествените и качествени изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“.

Оценка на учебно-преподавателската дейност

Широк е спектърът от дисциплини, по които доц. д-р Танушев води и е водил учебни занятия: „Прогнозиране и планиране“, „Фирмено планиране“, „Борси и борсови операции“, „Международен маркетинг“, „Фирмени анализи и прогнози“, „Бизнес анализи и прогнози“, „Парични и капиталови пазари“, „Стратегии в международния бизнес“, „Стратегии за бизнес преговори“, „Бизнес реинженеринг“, „Международен бизнес“, „Планиране в инвестиционни дружества“, „Управление на общински проекти“, „Корпоративна сигурност“, „Медия планиране на рекламна кампания“, „История и теория на рекламата“.

Изпълнената аудиторна заетост като хабилитирано лице в УНСС е 1883 часа лекции и 633 ч. упражнения пред ОКС „Бакалавър“ и 1779 часа лекции и 240 ч. упражнения пред ОКС „Магистър“. За същия период са изнесени 600 ч. лекции пред студенти от ИСК и 770 ч. лекции на английски език пред ОКС „Бакалавър“ специалност „Маркетинг и стратегическо планиране с изучаване на английски език“. Във филиал Смолян на ВСУ „Черноризец Храбър“ доц. Християн Танушев има заетост от 2190 ч. лекции .

Голямата аудиторна заетост на доц. Християн Танушев в няколко подразделения от направлението на конкурса е доказателство за натрупания от него опит в учебно преподавателската му дейност. Провежданото от него обучение се отличава с иновативност,

дискусионен характер и активна работа със студентите по практически проблеми. Доц. д-р Християн Танушев е бил избран за научен ръководител на трима докторанта от катедра “Маркетинг и стратегическо планиране”, които успешно са защитили дисертационните си трудове и са получили образователната и научна степен „доктор“.

Всичко това ми дава основание категорично да заключа, че кандидатът е изцяло подготвен за заемане на академичната длъжност „професор“ по профила на конкурса.

Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

За участие в конкурса доц. д-р Християн Танушев е представил списък с 21 публикации. От тях: 1 монография на базата на самостоятелен хабилизационен труд; 1 публикувана монография, която не е основен хабилизационен труд (в съавторство); 1 студия, публикувана в научно издание, реферирано и индексирано в световно известната научна база данни - Web of Science; 1 публикувана глава от колективна монография; 12 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране и в редактирани колективни томове; 1 студия, публикувана в редактирани колективни томове; 4 университетски учебника, от които 3 в съавторство). Четири от докладите са на английски език, един от тях е на руски език. Една от студиите също е на английски език.

Доц. д-р Християн Танушев е ръководил 2 университетски проекта и е взел участие в 3 национални проекти и в 2 университетски научни и образователни проекта.

С известна доза условност могат да се разграничат следните направления в научно изследователската дейност на кандидата :

- Финансов мениджмънт – дивидентна политика, колективни инвестиционни схеми, финансово планиране, капиталов пазар, здравна осигурителна система (№ 1, 3, 5, 10, 14, 15, 17, 20 от списъка с публикации).
- Маркетинг – международен маркетинг, глобален маркетинг, игровизация в маркетинга, конкуренция, финансов маркетинг (№ 2, 9, 13, 18, 19 от списъка с публикации).
- Управление на икономическите системи – стратегическо мислене и стратегическо планиране, икономически растеж, собственост и икономически решения, сценарии за развитие на българската икономика (№ 6, 7, 8, 11, 12, 16, 20 от списъка с публикации).
- Стратегии на образователната и научна политика (№ 4 от списъка с публикации).

Описаните направления в научно изследователската дейност на доц. д-р Християн Танушев са в пълно съответствие с научната специалност на конкурса. Публикациите се отличават с теоретическа обосновка, практическа насоченост, сериозност, научна коректност на съдържанието, в което са демонстрирани умения за концептуални обосновки и убедителни заключения.

В съдържанието на публикациите се очертават следните по важни научни и научно приложни резултати:

В областта на финансовия мениджмънт:

- Систематизирани основните практики и тенденции в дивидентната политика на

публичните дружества в България. Дава се отговор на въпроса за детерминантите на дивидентната политика на публичните дружества у нас.

- Предложена теоретична рамка и реализирано практическо изследване върху колективните инвестиционни схеми (КИС). Предпоставка за развитие на пазара на КИС у нас е привличането на повече инвеститори чрез увеличаване на финансовата култура на населението. В тази връзка е анализирано инвестиционното поведение на непрофесионалните инвеститори, фактически или потенциални клиенти на тези схеми и неговото отражение върху търсенето на продуктите, предлагани от КИС.

- Откроява ролята и значението на доброволното здравно осигуряване на сегашния етап от развитие на здравната реформа. Дефинирани предизвикателствата пред него и маркирани параметрите на определена политика на доброволното здравно осигуряване.

В областта на маркетинга:

- Доразвит теоретичния и практически модел на международния маркетинг, отчитащ развитието на процеса на глобализация и разширяването на международните икономически връзки.

- Изяснени понятията конкуренция, конкурентоспособност и конкурентно предимство в контекста на разработване на подходящи маркетингови стратегии. Предложени методи за анализ на конкуренцията в т.ч. и методи за формиране на конкурентно предимство на фирма спрямо основния ѝ конкурент.

В областта на управление на икономическите системи:

- Обоснована диалектичната връзка между стратегическото мислене и стратегическото планиране в управлението на икономическите системи. Разграничени основните елементи на стратегическото мислене като подход за създаване на стратегически предимства.

- Формирани изводи от проведени изследвания на различни фактори, въздействащи върху икономическия растеж - развитието на капиталовия пазар, социалната среда, формите на собственост и други. Резултатите се основават на емпирични статистически данни за нашата страна, други страни членки на общността и от Балканския регион.

В областта на образователната политика:

Проведено емпирично изследване на връзката между присъствието на лекции и изпитните резултати при дигитално обучение на студенти в MS Teams, което е особено актуално, поради предизвикателствата, пред които беше изправена образователната система в условията на пандемия.

- **Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси**

Доц. д-р Християн Танушев откроява общо 5 научни и научно-приложни приноси. Те съответстват на посочените в настоящото становище научни и научно-приложни резултати и действително могат да бъдат изведени от представените публикации. Приносите в научната продукция на доц. д-р Християн Танушев се систематизират в следните направления:

Теоретични приноси:

Уточняване на терминологията и прецизиране на понятийния апарат в областта на финансовите инструменти, конкуренцията, глобализацията, глобалния маркетинг, икономическия растеж. Разработване на теоретични модели на дивидентната политика. Развитие на теоретичните постановки относно диалектичната връзка между „стратегическо мислене“ и „стратегическо планиране“ в плоскостта на управлението на икономическите системи.

Методологични приноси:

Класифициране на подходите и методите за анализ на конкуренцията на национално, отраслово и фирмено равнище. Конструирани иконометрични модели за определяне на детерминантите на дивидентната политика на публичните дружества в България. Разработена методика за емпирично изследване чрез качествени и количествени методи на нагласите на непрофесионалните инвеститори, фактически и потенциални клиенти на колективни инвестиционни схеми. Предложена методична рамка на емпирично изследване на връзката между присъствието на лекции и изпитните резултати в дигитална среда.

Практико приложни приноси:

Апробиране на методите, моделите и методиката при провеждане на емпиричните проучвания и извеждане на полезни за практиката изводи.

Считам, че посочените приноси са лично дело на кандидата. Основание за това ми дава и фактът, че голяма част от представените в конкурса трудове са самостоятелни.

От справката на цитиранията става ясно, че кандидатът е получил обществено признание от апробацията на своите научни публикации не само у нас, но и в чужбина.

Тя включва: 5 бр. цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация; 17 бр. цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране; 14 бр. други цитирания в нереперирани списания с научно рецензиране.

Основни критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки. Препоръката ми към кандидата е да продължи изследванията си в посока дигитално обучение, за да подпомогне усъвършенстването на системата на висшето образование у нас.

Заклучение

Кандидатът за академичната длъжност „професор“ доц. д-р Християн Танушев има научна продукция, която го характеризира като учен с ерудиция, умение да анализира проблемите и да формулира собствени виждания и решения по тях.

Той е изграден и утвърден преподавател в областта на планирането с доказана възможност за тясно свързване на научноизследователската, научно-приложна и учебно преподавателска дейност.

Общата оценка по критериите и показателите за учебната и научноизследователска

дейност показва, че кандидатурата на д-р Християн Танушев изцяло отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“. Това ми дава основание с пълна убеденост да препоръчам на Научното жури да избере доц. д-р Християн Танушев за академична длъжност „професор“ по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Планиране“ .

София
19 октомври 2022 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:.....
х. проф. д-р С. Класова

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

OPINION

From: Prof. Dr. Svobodka Gencheva Klasova
Research specialty: Marketing (Price Policy)
UNWE, Department of Marketing and Strategic Planning

Subject: competition for the academic position of Professor at the University of National and World Economy (UNWE) in the professional field 3.8. Economics Specialty "Planning". The competition was promulgated in the State Gazette No 60 of 29.07.2022.

Information about the competition

The competition is announced for the needs of the Department of Marketing and Strategic Planning, Faculty of Management and Administration of the UNWE in accordance with the Decision of the Academic Council No. 5 / 01.06.2022. I participate in the scientific jury of the competition according to Order № 2391/28.09.2022 r. of the Vice-Rector for Scientific Research and International Cooperation of UNWE.

Brief information about the candidates

In the competition for a professor, announced in State Gazette No. 60 of 29.07.2022, there is only one candidate - Assoc. Prof. Dr. Christian Anastasov Tanushev, born on 13 August 1958.

In 1982, Assoc. Prof. Dr. Christian Tanushev obtained a Master's degree in Management and Planning, and since 1988 he has been a Doctor of Economics in the same field at the UNWE. In the period 2001 - 2002, he continued his education by participating in seminars and courses on management problems at Georgetown University Washington (USA), in Salzburg (Austria), and in Moscow (Russian Federation).

In 2005, the candidate was awarded the academic position of Associate Professor in the scientific specialty of Planning in the Department of Marketing and Strategic Planning at the UNWE. Since then, he has held the following managerial positions: director of the Economic Policy Institute (2007-2012); Deputy Dean for International Cooperation of the Faculty of Management and Administration (2010-2015); Deputy Dean for Scientific Research of the Faculty of Management and Administration (2018-2019).

In the work activity of Assoc. Prof. Tanushev impresses the role as Chairman of the Securities and Stock Exchanges Commission (1996 – 1997) and the Economic Director of "University National Cardiological Hospital" - EAD, (which he performed within 7 years (2007 - 2014). He has also worked as a chief expert and director of various organizations in the field of healthcare and finance, investment intermediation, financial and insurance services.

The unquestionable practical experience combined with the theoretical knowledge of Assoc. Prof. Christian Tanushev constitutes a solid foundation and a prerequisite for his successful teaching and research.

Of equal importance is his fluency in English and Russian, as well as his technical competencies in working with Microsoft Windows and Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint).

Fulfilling the requirements for the academic position

Meeting the quantitative requirements

The candidate in the competition fulfills all the National Minimum Requirements for holding the academic position of "professor" according to the Law on the Development of the Academic Staff of the Republic of Bulgaria (Art. 26) and the Regulations for its Application (Art. 1a., para. 1) - acquired scientific and educational degree "Doctor"; holds the position of "Associate Professor" at the UNWE since 2005; has published a monograph presented as a major habilitation work, as well as other original scientific research works. In groups of requirements A, B, C, D, E, and F with a minimum threshold of 550 points Assoc. Prof. Tanushev has 980 points.

He also meets the additional requirements for the UNWE according to the Law on the Development of the Academic Staff of the Republic of Bulgaria (Article 26, Paragraph 5) and the Regulations for its application (Article 1a, Paragraphs 2-3), relating to teaching and research activities - with a minimum of 520 points Assoc. Prof. Dr. Tanushev has 1819 points.

The total number of points 2 799 (two thousand seven hundred and ninety-nine) exceeds significantly the minimum national requirements and the additional requirements of the UNWE for the position of "Professor".

Fulfilling the qualitative requirements

The presented map for the fulfillment of the qualitative requirements for the academic position of Professor at the UNWE shows that Assoc. Prof. Tanushev is an established researcher with contributions to national and international knowledge development. This is evidenced by his numerous appearances and participations. Some of them are: editing of scientific publications corresponding to the scientific field of the competition, leadership of expert groups; evaluative competence in various fields; leadership and consultancy activity in other organizations; visiting as a specialist in universities abroad. The public recognition in practice of the candidate's professional achievements can be judged by his election to a number of managerial positions - Chairman of the Securities and Stock Exchanges Commission, Sofia; Director of the Budget Directorate of the National Health Insurance Fund, Sofia; Economic Director of the Hospital - National Cardiological Hospital, Sofia. His expert consulting and research involvement in their activities determines his significant contribution to the work of state institutions, and international and non-profit organizations.

Assoc. Prof. Dr. Christian Tanushev is a lecturer with a definite contribution to teaching, learning, and pedagogical development. He has taught at universities in Spain (Madrid), the Netherlands (Deventer), Italy (Rome), Portugal (Lisbon), Latvia (Riga), and Cyprus (Nicosia). He is the author of 26 curricula (4 in English and 22 in Bulgarian). He has been intensively involved as a lecturer in training employees, insurance brokers, CEOs, and hospital managers. His professional and scientific interests are mainly in the field of research on the topics of the announced competition, which are also the training courses and programs developed by him, as well as publications - monographs, books, textbooks, articles, and reports. Assoc. Prof. Tanushev is an innovator in the development of effective learning environments. He actively uses case studies from practice and discusses them with students together with business representatives. The students' interest in the elective courses taught by him is emphasized.

Assoc. Prof. Dr. Christian Tanushev contributes to the development of good management practices at the UNWE through the management positions he holds and through his participation in the implementation of university contracts. On his initiative, an agreement was signed between the UNWE and the University of Applied Sciences "Saxion", the Netherlands for a joint Bachelor's degree program in Marketing.

The fulfillment of the qualitative criteria for holding the position of "Professor" shows the high level of academic competence of the candidate, whose achievements contribute to strengthening the authority of the UNWE and the Department of Marketing and Strategic Planning.

According to the decision of the Habilitation Council of UNWE, the candidature of Assoc. Prof. Dr. Christian Tanushev meets the quantitative and qualitative requirements for the academic position of Professor.

Evaluation of teaching and learning activities

The range of disciplines in which Assoc. Prof. Dr. Tanushev has taught and conducted classes: "Forecasting and Planning", "Company Planning", "Stock Exchanges and Stock Exchange Operations", "International Marketing", "Company Analyses and Forecasts", "Business Analyses and Forecasts", "Money and Capital Markets", "Strategies in International Business", "Business Negotiation Strategies", "Business Reengineering", "International Business", "Planning in Investment Companies", "Municipal Project Management", "Corporate Security", "Media Planning of Advertising Campaign", "History and Theory of Advertising".

The completed lecture time as a habilitated person at the UNWE is 1883 hours of lectures and 633 hours of exercises before the Bachelor's degree and 1779 hours of lectures and 240 hours of exercises before the Master's degree. In the same period, 600 hours of lectures were delivered to students of the Institute for Postgraduate Studies and 770 hours of lectures in English to Bachelor's degree students of Marketing and Strategic Planning with English language study. In the Smolyan branch of Varna Free University "Chernorizets Hrabar" Assoc. Prof. Christian Tanushev has an occupation of 2190 hours of lectures.

The large lecture load of Assoc. Prof. Christian Tanushev in several subdivisions of the competition area is proof of his experience in teaching and learning. His teaching is distinguished by innovation, discussion, and active work with students on practical problems. Assoc. Prof. Dr. Christian Tanushev has been selected as a scientific supervisor of three Ph.D. students from the Department of Marketing and Strategic Planning, who have successfully defended their dissertations and have received the educational and scientific degree "Doctor".

All this gives me grounds to conclude that the candidate is fully prepared to hold the academic position of Professor in the profile of the competition

Brief description of the submitted scientific papers/publications

For participation in the competition Assoc. Prof. Christian Tanushev has submitted a list of 21 publications. Among them: 1 monograph based on an independent habilitation thesis; 1 published monograph, which is not a major habilitation thesis (co-authored); 1 study published in a scientific journal, refereed and indexed in the world-famous scientific database - Web of Science; 1 published chapter of a collective monograph; 12 articles and reports published in non-refereed peer-reviewed journals and in edited collective volumes; 1 study published in edited collective volumes; 4 university textbooks, 3 of which co-authored). Four of the papers are in English, one is in Russian. One of the studies is also in English.

Assoc. Prof. Dr. Christian Tanushev has supervised 2 university projects and participated in 3 national projects and 2 university research and educational projects.

With a certain degree of conditionality, the following directions can be distinguished in the research activity of the candidate:

Financial management - dividend policy, collective investment schemes, financial planning, capital market, health insurance system (No. 1, 3, 5, 10, 14, 15, 17, 20 of the list of

publications).

Marketing - international marketing, global marketing, gamification in marketing, competition, financial marketing (No. 2, 9, 13, 18, 19 of the list of publications).

Management of economic systems - strategic thinking and strategic planning, economic growth, ownership and economic decisions, scenarios for the development of the Bulgarian economy (No. 6, 7, 8, 11, 12, 16, 20 of the list of publications).

Educational and scientific policy strategies (No. 4 from the list of publications).

The described directions in the scientific research activity of Assoc. Prof. Dr. Christian Tanushev are in full compliance with the scientific specialty of the competition. The publications are distinguished by theoretical substantiation, practical orientation, seriousness, and scientific correctness of the content, in which the skills of conceptual substantiation and convincing conclusions are demonstrated.

In the content of the publications the following important scientific and scientifically applied results emerge:

In financial management:

- Systematized the main practices and trends in the dividend policy of public companies in Bulgaria. It answers the question about the main determinants of the dividend policy of public companies in Bulgaria.
- A theoretical framework is proposed and a practical study on collective investment schemes is implemented. A prerequisite for the development of the market of CISs in our country is to attract more investors by increasing the financial culture of the population. In this regard, the investment behavior of retail investors, actual or potential clients of these schemes, and its impact on their demand is analyzed.

In the field of economic systems management:

- Justified the dialectical relationship between strategic thinking and strategic planning in the management of economic systems. Distinguished the main elements of strategic thinking as an approach to creating strategic advantages.
- Formulated conclusions from research conducted on various factors influencing economic growth - capital market development, social environment, forms of ownership, etc. The results are based on empirical statistical data for our country, other member states of the European Community, and the Balkan region.
- The role and importance of voluntary health insurance at the current stage of development of health reform are highlighted. Defined are the challenges and the parameters of a specific policy of voluntary health insurance funds.

In Marketing:

- Further developed the theoretical and practical model of international marketing, considering the ongoing globalization process and the expansion of international economic networks.
- Clarified the concepts of competition, competitiveness, and competitive advantage in the context of developing appropriate marketing strategies. Suggested methods for analyzing competition, including methods for forming a competitive advantage of a company over its main competitor.

In the field of economic systems management:

- Justified the dialectical relationship between strategic thinking and strategic planning in the management of economic systems. Distinguished the main elements of strategic thinking as an approach to creating strategic advantages.
- Formulated conclusions from research conducted on various factors influencing economic

growth - capital market development, social environment, forms of ownership, etc. The results are based on empirical statistical data for our country, other member states of the European Community, and the Balkan region.

In the field of education policy:

- An empirical study of the relationship between lecture attendance and exam performance in digital learning for MS Teams students, which is particularly relevant due to the challenges faced by the education system in a pandemic environment.

Synthesized assessment of the main scientific and applied contributions

Assoc. Prof. Dr. Christian Tanushev highlights a total of 5 scientific and applied contributions. They correspond to the scientific and scientifically applied results mentioned in this opinion and can indeed be deduced from the presented publications. The contributions in the scientific production of Assoc. Prof. Dr. Christian Tanushev are systematized in the following directions:

Theoretical contributions:

Clarification of terminology and refinement of conceptual apparatus in the field of financial instruments, competition, globalization, global marketing, and economic growth. Development of theoretical models of dividend policy. Development of theoretical formulations on the dialectical relationship between “strategic thinking” and “strategic planning” in the field of management of economic systems.

Methodological contributions:

Classify approaches and methods for analyzing competition at national, industry, and firm levels. Constructed econometric models to determine the determinants of dividend policy of public companies in Bulgaria. Developed a methodology for empirical research using qualitative and quantitative methods of the attitudes of retail investors, actual and potential clients of collective investment schemes. Proposed a methodological framework to empirically investigate the relationship between lecture attendance and exam performance in a digital environment.

Applied contributions:

Validation of the methods, designs, and methodology in conducting the empirical studies and derivation of useful implications for practice.

I consider the above contributions to be the personal work of the candidate. I am also justified by the fact that most of the papers submitted to the competition are independent.

It is clear from the list of citations that the candidate has received public recognition from the approbation of his scientific publications not only at home but also abroad. It includes: 5 citations in scientific publications, refereed and indexed in world-known databases with scientific information; 17 citations in monographs and collective volumes with scientific peer review; 14 other citations in non-refereed journals with scientific peer review.

Main critical notes and recommendations

I have no critical comments. My recommendation to the candidate is to continue his/her research in the direction of digital learning to help improve the system of higher education in our country.

Conclusion

The candidate for the academic position of "Professor" Assoc. Prof. Dr. Christian Tanushev has a scientific production that characterizes him as a scientist with erudition, the ability to analyze problems, and formulate his own views and solutions to them.

He is a well-established professor in the field of planning with a proven ability to closely link research, applied research, and teaching.

The overall assessment of the criteria and indicators for teaching and research shows that Dr. Christian Tanushev's candidature fully meets the requirements for the academic position of Professor. This gives me a reason to recommend with full conviction to the Scientific Jury to elect Assoc. Prof. Dr. Christian Tanushev for the academic position of "Professor" in the professional field 3.8 Economics, scientific specialty "Planning".

Sofia,
19 October 2022

Reviewer: .....
H. Prof. Dr. Klassova